

Aftenposten 18.06.2004

Diffust i grenselandet

Eks-professor for figurativt maleri ved Akademiet, Jan Valentin Sæther, gjør igjen sitt atelier i Brugaten om til galleriet Nordic Art Info. «An Artist in Exile – The Viloshin Letters» er en fortelling i tekst og bilde.

ERIK BJØRNSKAU
ROLF M. AAGAARD (foto)

«Nordic Art Info» åpner på nytt for to langhelger. Jan Valentin Sæthers kunstneratelier i loftetasjen i en gammel gård i Brugaten har i et års tid med

I galleriet ujevne mellomrom gjort nytte som utstillingslokale for yngre kunstnere, men nå fikk den snart 60-årige eks-professoren lyst til å vise et eget kunstprosjekt, et som tidligere bare er vist i Los Angeles, da han bodde og virket der på 80- og 90-tallet

«An Artist in Exile – The Viloshin Letters» er den kryptiske tittelen på utstillingen som omfatter 10 sort/hvitt-tegninger. Som både i virkeligheten «er», og som skal være fotokopier, innenfor en logisk oppbygget historie – en som både kan være sann og ikke sann. Sammen med tegningene vises 10 brev, her maskinskrevne,

men «opprinnelig» håndskrevne, av en viss Viloshin som var fange i Gulag-leiren på slutten av 1980-tallet. Men brevene er skrevet i kode, så i tillegg omfatter utstillingen kommentarer av oversettere – fire studenter og en professor ved UCLA i USA.

– Dette skal være diffust, mellom fiksjon og virkelighet, smiler Sæther lavmælt og henviser til lignende, avdekkede historier i grenseland mellom virkelighet og diktning. – Her må betrakteren se bildene og lese brevene som ble sendt av Viloshin sammen med dem. Bildene resonnerer med brevene, men er ikke illustrasjoner til dem.

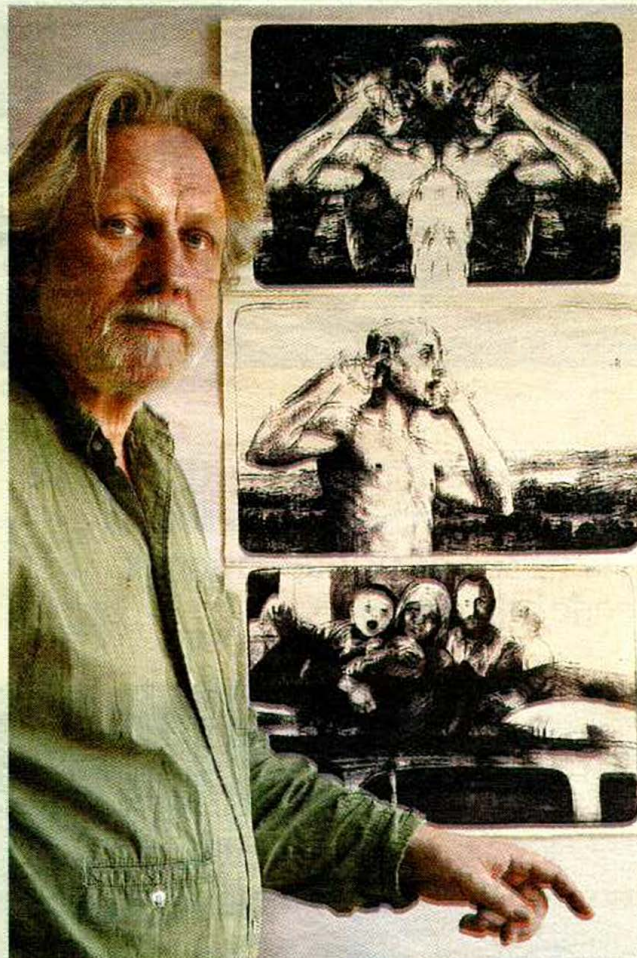
At det hele er skapt av Sæther, er ikke akkurat poenget for kunstneren. – Tekstene er Viloshins og oversetternes, sier han lakonisk. – Jeg frakjenner meg i grunnen opphavet i denne polyfonien av stemmer og koder.

– Men om jeg sier noe annet enn akkurat dette? Han drar på det. – Egentlig bare det at virkeligheten består av flere stemmer og flere skikt. Vi vet kanskje ikke alt; hva vi er, eller hvor vi er.

– Vi er kanskje alle på en måte i eksil, eller faretruende nær, legger han nølende til.

Men akkurat *det* står bare for hans, Sæthers egen regning, understreker han.

Åpent: Fre., lør. & søn. 12 – 17, og neste tors. – søn. 12 – 17

Viloshins eksil. Tre av bildene som Viloshin smuglet ut av en fangekoloni, sammen med kodete brev. En «verden» signert Jan Valentin Sæther, og tidligere bare vist i California.